

על הצדיקים

ועל התסידים

עלון שבועי להפצת אור תורתם של הצדיקים האמתיים שוכני עפר, קדושים אשר בארץ חמה, והתקשרות בנשמתם הטהורה

יום שלישי – ז' באדר

הילולת משה רבנו עליו השלום

עשי"ק פי תרומה - תשפ"ג

בית מדרש לתורה, חסידות, עבודת המידות ואהבת ישראל - "יוסף אהבה" גיליון 62

כניסת שבת (באופק ירושלים): 17:18 | לנוהגים 40 דק': 16:58 | צאת השבת: 18:10 | ר"ת: 18:49

יוצא לאור, מופץ, ומחולק לזכוי הרבים ע"י אגודת 'יוסף אהבה' 054-844-3818

תוכן עניינים

הילולת הרע"א מהימנא זיע"א.....	ג
הולדתו.....	ג
ויקרא שמו בישראל.....	ג
כבד פה וכבד לשון.....	ד
נערותו.....	ד
ואת המטה הזה תקח בידך.....	ה
גואלם של ישראל.....	ה
מסירות נפשו על כל יהודי.....	ו
פטירתו.....	ח
תקט"ו תפילות.....	ט
שמחת הס"מ ותשובת מיכאל.....	ט
המשך תפילת משה.....	ט
שליחת המלאכים.....	י
סילוק הס"מ.....	יא
הקב"ה בעצמו נטל נשמת משה.....	יא
עמל עצום בשבירת המידות.....	יב
משבחיו.....	יד
בזכות ענוותו.....	יד
בכל ת"ח מאיר ניצוץ נשמת משה.....	יד
פטירת הצדיקים לשבוע הקרוב.....	טו

* בעלזן השבוע צורפו חלקי מאמרים שכבר פורסמו אשתקד, ועתה הובאו בתוספת נופך, הערות ותיקונים רבים.

הילולת הרע"א מהימנא זיע"א

עליו השלום. לאביו עמרם, ואמו יוכבד [שהיתה אז בת מאה ושלושים]¹. ככתוב (שמות ב', א'), "וילך איש מבית לוי ויקח את בת לוי. ותהר האשה ותלד בן ותרא אתו כי טוב"

ויקרא שמו בישראל

עשרה שמות היו לו למשה רבנו עליו השלום² – ירד, אבי גדור, חבר, אבי סוכו, יקותיאל, אבי זנוח, טוביה, שמעיה, לוי, משה³.

מרד", זה כלב, זה מרד בעצת מרגלים, וזו מרדה בעצת אביה, ובא מורד ויקח את המורדת. זה הציל את הצאן וזו הצילה את הרועה.

רבי יהודה ברבי אלעאי אומר (ז) אף **טוביה** היה שמו, הדא הוא דכתיב "ותרא אתו כי טוב הוא".

רבי ישמעאל ברבי אמי אמר (ח) **שמעיה** שמו, דכתיב (דבהי"א כד, ו) "ויכתבם שמעיה בן נתנאל הסופר" שמעיה ששמו אל תפלתו. "בן נתנאל" בן שנתנה לו תורה מיד אל. "הסופר" שהיה סופרן של ישראל "הלוי" שהיה משבטו של לוי. "לפני המלך והשרים", לפני מלך מלכי המלכים הקדוש ברוך הוא ובית דינו. "וצדוק" זה אהרן הכהן. "ואחימלך" שהיה אחיו של מלך "בן אביתר" בן שוטר הקדוש ברוך הוא על ידו מעשה העגל, רבי יהושע בן קרחה אומר אף.

(ט) לוי היה שמו על עקר משפחתו.

(י) **ומשה**, הרי עשרה אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה חייד מכל שמות שיש לך איני קוראך אלא בשם שקראתך בתיה בת פרעה, (שמות ב', י) "ותקרא שמו משה", הוי "ויקרא אל משה".

³ וראה לאבן עזרא (שמות ב', י) שכתב, ששמו בלשון מצרים היה מוניום. **ונראה כי אמו קראה לו 'טוביה'** (כנ"ל במדרש) על "ותרא אתו כי טוב הוא". ומכולם בחר הקב"ה בשם שנתנה לו בתיה בת פרעה כנ"ל. וכן הוא במסכת סוטה (יב), "ותרא אותו כי טוב הוא" – תנאי רבי מאיר אומר, טוב שמו. רבי יהודה אומר, טוביה שמו.

השבוע ביום שלישי נז' אדר[ר] הבעל"ט יחול יום הילולת מושיען של ישראל – עבד השם – משה רבנו עליו השלום, זכותו תגן עלינו ועל כללות ישראל אכ"ר.

הולדתו

בשנת אלפיים שלוש מאות ששים ושמונה לבריאת העולם נעת היו ישראל נתונים כבר כשלושים ושבע שנים בשעבוד מצרים], ביום ז' באדר, נולד מושיעם ונביאם של ישראל – משה רבנו

¹ זה לשון רבי יהונתן בן עוזיאל בתרגומו, ואזל עמרם גברא דמשבט לוי ואותיב בכילתא וגינונא דהלולא ית יוכבד אנתתיה דתריך מן קדם גזירתא דפרעה והות **ברת מאה ותלתין שנין** כד אהדרה לוותיה ואתעביד לה ניסא והדרת לעלימותא כמה דהות כד היא זעירתא מקרייא ברת לוי. וכן הוא ברש"י, ע"ש.

² ראה בילקוט שמעוני (רמז תכח) "ויקרא אל משה" – עשרה שמות היו לו למשה שנאמר "ואשתו היהדיה", זו יוכבד על שם שהעמידה יהודים בעולם, (א) "ילדה את ירד", זה משה, שהוריד את התורה מלמעלה למטה. דבר אחר שהוריד את השכינה מלמעלה למטה דבר אחר אין לשון ירד אלא לשון מלכות, כמה דאת אמרת (תהלים עב, ח) "וירד מים עד ים", וכתוב (מ"א ה', ד') "כי הוא רדה בכל עבר הנהר".

(ב) (דברי הימים שם) "**אבי גדור**", הרבה גודרין עמדו לישראל, וזה היה אביהן של כלן.

(ג) "**חבר**" שחבר הבנים לאביהן שבשמים דבר אחר שהעביר הפרענות מלבווא לעולם.

(ד) "**אבי סוכו**", שהיה אביהן של נביאים שסוכין ברוח הקדוש, בערביא קורין לנביא סוכיא.

(ה) "**יקותיאל**" שעשה את הבנים מקוין לאביהן שבשמים.

(ו) "**אבי זנוח**", בא והזניח מאותה עברה, הדא הוא דכתיב "ויזר על פני המים" ואלה בני בתיה" אמר לה הקדוש ברוך הוא לא היה בנך וקראתו בנך אף את לא בתי ואני קורא אותך בתי (דברי הימים שם) "אשר לקח

פרשת

אבן יקרה (אודם) לפניו ונחלת אש, ואם יושיט ידו ויקח האבן יקרה בידוע שהוא בן דעת ובן מות הוא ונעשה בו משפט, ואם יושיט ידו ויקח הנחלת בידוע שאין בו דעת ופטור. ויענו כל חכמיו ויאמרו טוב הדבר, ויביאו לפניו האבן מובה והנחלת, ויושט הנער את ידו ליקח את האבן והמלאך דחף ידו ולקח הנחלת ויביאה לפניו ויגע בשפתיו ובקצת הלשון ונעשה כבוד פה וכבוד לשון, ובזכות זה ניצל.

נערותו

כנ"ל גדל משה רבנו על ברכיו של פרעה מלך מצרים. אך בנולד עשרים, או ארבעים⁶, באותו היום שמינו אותו אחראי על בית פרעה⁷. יצא משה לטייל ברחובות מצרים, והנה הוא רואה איש מצרי מכה איש עברי. מיד הביט משה לצדדים וראה שאין שום אדם רואה אותו. ועוד התבונן משה ברוח קדשו וראה שאותו מצרי לא יצא ממנו או מזרעו עד

כבוד פה וכבוד לשון

בהיות משה רבנו עליו השלום כבן שלוש⁴, ופרעה יושב על השלחן לאכול והמלכה ישבה בימינו ובתיה⁵ בתו משמאלו ושריו ועבדיו יושבים לפניו והנער יושב עם בתיה בת פרעה, ויושט הנער את ידו ויקח העטרה מעל ראש המלך וישם אותה על ראשו. ויבהל המלך והשרים על הדבר הזה ויתמהו איש אל רעהו, ויען בלעם הקוסם אחד משרי המלך ויועציו ויאמר, זכור אדוני המלך החלום אשר חלמת ואשר פתר לך עבדך, הלא תדע כי העלם הזה מילדי העברים הוא ורוח אלהים בו ומחכמתו עשה זאת, וזה הוא שיחריב את מצרים, ועתה יצוה המלך מהרה ויסירו את ראשו.

וייטב הדבר בעיני המלך ואוהביו, וישלח הש"י מלאך גבריאל ונדמה להם כאחד משרי המלך ואוהביו ויאמר, לא אדוני המלך, לא טוב הדבר להמית נפש דם נקי כי אין לנער דעת, ועתה צוה ויביאו

משה שהציל את בתיה בת פרעה, וכדאיתא במדרש (שוחר טוב על תהלים. מזמור קלו), רבי אבין בשם רבי יודא בן פזי אמר, בתיה בת פרעה בכורה היתה, ובתפלתו של משה נצולה [ממכת בכורות], דכתיב 'טעמה כי טוב סחרה לא יכבה בלילה נה']. ובמדרש משלי (פרק לא פסוק לד), 'ותקם בעוד לילה' - זו בתיה בת פרעה, גויה היתה ונעשתה יהודיה, והזכירו שמה בין הכשרות, בשביל שעסקה במשה, לפיכך זכתה ונכנסה בחייה לגן עדן.

⁶ ראה מדרש רבה (שמות א', כו') על הפסוק "ויהי בימים ההם ויגדל משה" - בן עשרים שנה היה משה באותה שעה, ויש אומרים בן ארבעים.

⁷ ראה רש"י (שמות ב', יא).

ובאוצר מדרשים (איוונשטיין), הובא בזה הלשון, 'ויהי מקץ שנתיים ימים ותביאהו לבת פרעה ויהי לה לבן ותקרא שמו משה כי מן המים משיתיהו. ואביו קרא לו חבר כי בעבורו נתחבר עם אשתו. ואמו קראה לו יקותיאל כי הניקה אותו משדיה. ואחותו קראה לו ירד כי ירדה אליו אל הנגר לראות מה יהיה בסופו. ואהרן קרא לו אבי זנוח כי זנוח אבי את אמי והשיבה בעבור זה. וקחת זקנו קרא לו אביגדור כי בעבורו גדר אלהים פרץ בישראל אשר לא יוסיפו עוד המצריים להשליך בניהם היאורה. ומניקתו קראה לו אבי סוכו כי האלהים יצפינהו בסוכה מייב המצריים. וישראל קרא לו שמעיה בן נתנאל כי בימיו שמע אלהים את נאקתם'.

⁴ ראה 'אוצר המדרשים'.

⁵ היא שהצילה כנודע את משה מן היאור בהיותו כבן שלושה חודשים. [אגב, לאחר כשמונים שנה היה זה

עולם שום אדם שיתגיייר⁸, אמר עליו משה רבנו שם קדוש⁹ – המיתו וטמנו בחול.

השמועה נפוצה במהירות בכל ארץ מצרים, עד שהגיעה לפרעה, שגזר על משה גזר דין מוות. כנודע משה רבנו עליו השלום ניצל וברח למדיין. שם הכיר את ציפורה בתו של יתרו מלך מדיין, נשא אותה ולחם שני בנים גרשום ואליעזר.

ואת המטה הזה תקח בידך...

ומעשה השידוך ביניהם נעשה בזכות המטה, איתו עתיד משה רבנו לנאול את ישראל, להכות את המצרים ולקרוע את הים. שכן איתא במשנה באבות (פ"ה מ"ו) שעשרה דברים נבראו בערב שבת בין השמשות, ואחד מהם הוא המטה. ובספרנו 'עליית כהן' (כת"י) על המשנה באבות, הבאנו בס"ד, שהמטה שנברא בערב שבת בין השמשות היה עשוי מאבן ספירין. ואותו המטה שנברא בין השמשות נמסר לאדם הראשון כשהיה בגן עדן ואדם מסרו לחנוך וחנוך מסרו לנח ונח לשם ושם מסרו לאברהם ואברהם ליצחק, ויצחק ליעקב, וזהו המטה שחצה בו יעקב את הירדן, שנאמר כי במקלי עברתי את הירדן הזה, ויעקב הביאו ליהודה שנאמר, 'מטך אשר בידך',

ולאחר מכן לקחו יעקב והורידו למצרים ומסרו ליוסף בנו, כשמת יוסף ושללו ביתו נתנה בפלטרין של פרעה והיה יתרו אחד מחרטומי מצרים וראה את המטה ואת האותות אשר עליו וחמד אותו בלבו ולקחו והביאו ונטעו בתוך הגן של ביתו ולא היה אדם יכול לקרב אליו עוד, כשבא משה לתוך ביתו נכנס לגן ביתו של יתרו וראה את המטה וקרא את האותות אשר עליו [שהיו כתובים עליו שמות הקודש, שם המפורש (יאקדונקי) ודצ"ך עד"ש באח"ב] ושלף ידו ולקחו, וראה יתרו למשה ואמר זה עתיד לנאול את ישראל ממצרים, לפיכך נתן לו את צפורה בתו לאשה¹⁰. והוא המטה שהיה ביד משה, ומטה האלהים בידו, ואיתו חצה את ים סוף. והוא המטה שהיה ביד אהרן ויישלך אהרן את מטהו, והוא המטה שהיה ביד דוד, שנאמר 'ויקה מקלו בידו', והוא המטה שהיה ביד כל מלך ומלך עד שחבר בית המקדש ונגנו, ועתיד לימסר ביד מלך המשיח ובו עתיד לרדות את עו"א, לכך נאמר 'מטה עוזך ישלח ה' מצינן'.

גואלם של ישראל

ומני אז היה משה רועה את צאן יתרו. ואיתא ב'ספר הישר' (פ' שמות),

שיתן לו צפורה בתו לאשה, והיו באים מלכים ושרים גדולים וגבורים ולא יכלו לעקור המטה. ומשה היה מתהלך בגן וראה שם את המטה מוצב ארצה והוא של סנפרנון וחוקק עליו שם המפורש, וישם משה ידו על המטה ויעקרו ממקומו במהרה ויהי למטה בכפו וישב לבית והמטה בידו, וכראות יתרו המטה ביד משה תמה מאד ויתן לו את צפורה בתו לאשה.

⁸ "וירא כי אין איש" פירש רש"י הקדוש, ראה שאין איש עתיד לצאת ממנו שיתגיייר.

⁹ כמובא בספרי קבלה וחסידות רבים, וכגון בספר 'עבודת ישראל' שבשם תכ"ה, שהוא השם שאחרי אותיות שד"י בא"ב, בו הרג משה את המצרי. [וכדפירש רש"י על הפסוק 'הלהרגי אתה אומר' - מכאן אנו למדים שהרגו בשם המפורש] ואכמ"ל כעת.

¹⁰ וב'אוצר מדרשים' הובא, שצוה יתרו שיעבירו קול בכל ארצותיו שכל מי שיבא ויתלוש המטה הנטוע בגנו

פרשת

וירא את בניו ואת אשתו, ויאמר מי אלה לך, ויאמר משה אל אהרן הילדים אשר חנן אלהים אותי בארץ מדין, וירע הדבר מאד בעיני אהרן ויאמר אל משה, על הראשונים אנו מצטערין ואתה בא להוסיף עליהם, ויאמר משה לאשתו לשוב אל בית אביה, ותעש כן.

ואז מגיע משה רבנו עליו השלום למצרים כנודע, ופועל ישועות גדולות עבור עם ישראל, אותות ומופתים באדמת בני חם. עד שמוציאים ממצרים ומביאים אל המדבר לקבל תורת השם יתברך. והוא שעתיד לגואלנו לעתיד לבוא, "כי משה הוא הגואל אשר גאל את אבותינו הוא יגאל אותנו וישיב בנים לגבולם"¹¹ בקרוב של ממש, אכ"ר. וקיצרנו רבות בתולדות חייו של אדון הנביאים, כי רצינו בס"ד להתמקד ביום פטירתו.

אך קודם לכן עלינו להבין באיזה זכות הגיע משה רבנו עליו השלום לאן שהגיע...

מסירות נפשו על כל יהודי

כתב רבנו חיים ויטאל (מהר"ח) וצוק"ל זיע"א בספרו 'שערי קדושה' (ח"ב שער ד'), "ולא זכה משה לכל מעלותיו אלא שהיה אוהב לישראל ומצטער בצרתם כמו שאמרו ז"ל (מדרש רבה שמות פ"א) על 'וירא בסבלותם'¹², ועל

"בימים ההם ומשה היה רועה את צאן רעואל המדיני חותנו אהרי מדבר סין והמטה אשר לקח מאת חותנו בידו. ויהי היום ויברח למשה נדי עזים מן הצאן, וירדוף משה אחריו ויבוא עד הר האלהים חורבה. ויהי בבואו חורבה וירא אליו ה' שם סנה וירא את הסנה בוער באש רק האש לא שלטה בסנה לשורפו. ויתמה משה מן המראה מדוע לא יבער הסנה, ויגש לראות את הדבר הנורא הזה. ויקרא ה' אל משה מתוך האש ויצוהו לרדת מצרימה אל פרעה מלך מצרים לשלח את בני ישראל מעבודתו. ויאמר ה' אל משה לך שוב מצרימה, כי מתו כל האנשים המבקשים את נפשך, ודברת אל פרעה לשלח את ישראל מארצו. ויורהו ה' לעשות אותות ומופתים במצרים לעיני פרעה ולעיני עבדיו, למען יאמינו כי שלח אותו ה'".

ובאוצר המדרשים, המשיך לספר, ששב משה אל חותנו ויאמר לו 'אלכה ואשובה אל אחי אשר במצרים', ויקח משה את אשתו, ויהי בדרך במלון ויפגשוהו ה', על דבר אשר לא זכר למול את בנו ונפל לפני המלאך, ותקח צפורה צור מחרדיו צורים ותמל את בנה, ותמלט את בעלה מיד המלאך. ויאמר ה' אל אהרן לך לקראת משה המדברה. וילך ויפגשוהו בהר האלהים וישק לו, וישא אהרן את עיניו

¹² זה לשון המדרש, "וירא בסבלתם". מהו "וירא", שהיה רואה בסבלותם ובוכה ואומר, חבל לי עליכם מי יתן מותי עליכם, שאין לך מלאכה קשה ממלאכת הטיט, והיה נותן כתפיו ומסיע לכל אחד ואחד מהן. רבי אלעזר בנו של רבי יוסי הגלילי אומר ראה משוי גדול על קטן

¹¹ לשון קדושו של ה'אור החיים' הקדוש (בראשית מט', יא'). וכן כתב להלן (דברים ג', כה'), "כי הגואל המקווה לעם המקוים הוא משה עצמו. ובספר הזהר גם כן רמזה בפסוק 'מ'ה ש'היה ה'וא ש'היה'".

ישראל, אפלו עם הפחות שבפחותים. וזה פרוש (תהלים נג), "כלו סג יחדו" – אפלו כשאני רואה אחד מישראל, שסג מכל וכל מהקדוש ברוך הוא, אף על פי כן צריך אני שנהיה יחדו – צריך ליחד ולקשר עמו, כמו שעשה משה. כי יש בחינת אלקות אפלו בדיוטא התחתונה, אפלו בעשרה כתרי דמסאבותא, לקיים (תהלים קג), "ומלכותו בכל משלה". וגו'.

וממשיך רבי נחמן זיע"א ומבאר, שנמצא שבפחות מישראל – יש בו בודאי איזה אלקות, ועל ידי זה אני יכול להיות יחדו עמו, וזה, "כלו סג יחדו".

ועוד זאת הבחינה היתה למשה, כי כל מה שעלה למעלה יותר עליונה¹⁵, מצא שם אלקים, כמו שכתוב (שמות יט),

(שמות כ, ג'), "לא יהיה לך", אמר לפניו, לא צוית אותם, לי צוית, שמא אמרת להם לא יהיה לכם, לי צוית, אם עשיתי עבודת כוכבים מחני נא מספרך. כשראה הקדוש ברוך הוא שנתן נפשו עליהם אמר בשבילך אני נותן להם את התורה, שנאמר, "כתב לך את הדברים האלה".

¹⁴ והזוכה להעמיק בעיון בספרו הקדוש לקוטי מוהר"ן יראה גודל קדושת משה רבנו עליו השלום ומסירות נפשו עבור כל בר ישראל, כמבואר במקומות רבים בתורתו האדירה.

¹⁵ ויתרה מזו, שככל שעלה ונתעלה משה רבנו עליו השלום, ידע לשים עצמו כאין ממש. ובזה מבאר רבי נחמן מברסלב זיע"א ("בח"א תורה ד', אות ז'), כשהתפלל משה על חטא העגל אמר (שמות לב), "אם תשא חטאתם, ואם אין מחני נא". כי זה מן הנמנע שלא יבוא לאדם איזה גדלות, כששומע שמספרין שבחו, כל שכן כשמלך גדול משבח ומפאר את האדם, אזי בודאי מן הנמנע, שלא יבוא לו איזה גדלות, אבל צריך לזה בטול כל הרגשותיו וחמירותיו, אזי יכול האדם, לשמע שבחו, ולא יבוא לו שום גדלות, כמו משה רבנו, שראה כתוב בתורה: "וידבר ה' אל משה", "ויאמר ה' אל

פסוק (שמות לב, לב') "ועתה אם תשא חטאתם ואם אין מחני נא"¹³, ולכן היה שקול ככל ישראל כמו שכתוב (ישעיה סג, יא') "ויזכור ימי עולם משה עמו".

ובייתר ביאור מצאנו לדברי הגה"צ רבי נחמן מברסלב זיע"א (לקוטי מוהר"ן תנינא תורה פב)¹⁴, שאמר, שעקר התשובה הוא בחדש אלול, כי הם ימי רצון, שעלה משה לקבל לוחות אחרונות ופתח דרך כבושה לילך בה.

והדרך שעשה משה הוא כך, שמשה קשר את עצמו אפלו לפחות שבישראל ומסר נפשו עליהם, כמו שכתוב (שמות לב), "ואם אין מחני נא". וזה פרוש (שמות ל"ה): "ויקהל משה" וכו' – שמשה היה מאסף ומיחד ומקשר את עצמו עם כל

ומשוי קטן על גדול, ומשוי איש על אשה ומשוי אשה על איש, ומשוי זקן על בחור ומשוי בחור על זקן. והיה מניח דרגון [= כבודו דרגתו ומעלתו] שלו והולך ומיישב להם סבלותיהם, ועושה כאלו מסיע לפרעה. אמר הקדוש ברוך הוא אתה הנחת עסקיך והלכת לראות בצערן של ישראל, ונהגת בהן מנהג אחים, אני מניח את העליונים ואת התחתונים, ואדבר עמך, הדא הוא דכתיב (שמות ג, ד') "וירא ה' כי סר לראות", ראה הקדוש ברוך הוא במשה שסר מעסקיו לראות בסבלותם, לפיכך (שמות ג, ד') "ויקרא אליו אלהים מתוך הסנה".

¹³ בשמות רבה (שם פרשה מז), ראה [משה] שאין לישראל עמידה, וחבר נפשו עמהם ושבר את הלוחות, ואמר להקדוש ברוך הוא הם חטאו ואני חטאתי ששברתי הלוחות, אם מוחל אתה להם אף לי מחל, שנאמר (שמות לב, לב'), "ועתה אם תשא חטאתם", כן לחטאתי מחל, ואם אין אתה מוחל להם אל תמחל לי, אלא (שמות לב, לב') "מחני נא מספרך אשר כתבת".

ועוד שם (פרשה מז), אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא למה אתה כועס עליהם לא שעשו עבודת כוכבים, לא צויתם. אמר לו הקדוש ברוך הוא בדבור שני לא אמרתי

פרשת

הברכה). מהם ניתן ללמוד יסודות עצומים.

כיון שראה משה שנחתם עליו גזר דין¹⁷, גזר עליו תענית ועג עוגה קטנה ועמד בתוכה, ואמר, איני זו מכאן עד שתבטל אותה גזרה. באותה שעה מה עשה משה, לבש שק ונתעמף שק ונתפלש באפר ועמד בתפלה ובתחנונים לפני הקדוש ברוך הוא, עד שנודעו שמים וארץ וסדרי בראשית, ואמרו שמא הגיע צביונו של הקדוש ברוך הוא לחדש את עולמו, יצתה בת קול ואמרה, עדין לא הגיע צביונו של הקדוש ברוך הוא לחדש את עולמו, אלא (איוב יב, י), "אשר בידו נפש כל חי ורוח כל בשר איש", ואין איש אלא משה, שנאמר (במדבר יב, ג) "והאיש משה ענו מאד מכל האדם אשר על פני האדמה".

מה עשה הקדוש ברוך הוא באותה שעה, הכריז בכל שער ושער של רקיע ורקיע בכל בית דין ובין דין שלא יקבלו תפלתו של משה ולא יעלו אותה לפניו, מפני שנחתם עליו גזר דין.

אותו מלאך שממנה על הכרזה אכזריא"ל שמו, באותה שעה קרא הקדוש ברוך הוא בבחלה ואמר להם למלאכי השרת

"ומשה עלה אל האלקים". כי בגשמיות אנו רואים, שיש אדם שהוא למטה בדחקות, אזי הוא עובד השם ומכיר אותו, וכשהוא נתעלה למעלה, שנתעשר, אזי הוא שוכח בהקדוש ברוך הוא¹⁶. ודוד אמר (תהלים קלט), "אם אסך שמים שם אתה" – אפלו בשמים שם יש הקדוש ברוך הוא, בכל עליה ועליה צריך למצא שם הקדוש ברוך הוא. ומצינו שאלישע אחר עלה לרקיע על ידי שם, ואף על פי כן כפר בעקר (חגיגה יד). והדבר תמוה, כי אדרבא, כי כל מה שאדם נתעלה ביותר, בודאי הוא יותר קרוב לאלקות, כי כל הטוב הוא אלקות, כמו שכתוב (תהלים קמה), "טוב ה' לכל", ואנו רואים בהפך – כשאדם בא בעשירות, בטוב, אזי הוא שוכח את הקדוש ברוך הוא. ותדע, שזה בחינת (בראשית כז), "ותכחינה עיניו מראת", מחמת שנתקרב ביותר אל האור אלקות, אזי האור מבהה עיניו ומזיק לו, כמו כשאדם מסתכל בעצם השמש, אור השמש מזיק לעיניו. וגו'. ע"ש.

פטירתו

מדרשים רבים נכתבו על יום פטירתו של נביא הנביאים מושיען של ישראל – משה רבנו עליו השלום. וראינו להעתיק כאן דברי המדרש רבה (סוף פרשת וזאת

כדי שלא אכשל בגדלות, שאני רואה ושומע בכל עת ספור שמי ושחבי בתורה, כי מי יוכל לעמד בזה, שישמע ספור שבחו ולא יתגאה, אם לא ענו גדול, ואם אני ענו, צריך לך תשוא חטאתם, כמו שכתוב, "ועובר על פשע לשאדית" וכו'. ע"ש.

¹⁶ בבחינת "וישמך ישרון ויבעט" כנודע.

¹⁷ שיפטר בחוץ לארץ, ולא יכנס לארץ ישראל.

משה", וישראל קוראין בכל יום בתורה שבחו של משה, והוא בעצמו מספר להם שבחיו, ולא היה למשה שום התפארות וגדלות מזה, כמו שכתוב, "והאיש משה ענו מאד", ובודאי על ידי ענותנותו, היה כח ביד משה לכפר עוון העגל. כמו שכתוב: "ואיש חכם יכפרנה". וזה שטען משה: "ואם אין", הינו "אם לא תשא חטאתם", בזה אתה מראה, שאין לי כל כך עניויות, שאוכל לכפר להם עוון העגל. בכך בקשתי - "מחני נא".

"ביומו נתן שכרו ולא תבוא עליו השמש כי עני הוא ואליו הוא נושא את נפשו ולא יקרא עליך אל ה' והיה כך חטא", זו היא שלום עבודה של ארבעים שנה שעמלתי עד שיהיו עם קדוש ונאמן, שנאמר (הושע יב, א) "ויהודה עד רד עם אל ועם קדושים נאמן".

שמחת הס"מ ותשובת מיכאל

מלאך סמא"ל הרשע ראש כל השטנים הוא, בכל שעה היה מספר מיתתו של משה, ואומר מתי יגיע הקץ או הרגע שבו ימות משה שארד ואטול נשמתו הימנו, ועליו אמר דוד (תהלים לו, לב) "צופה רשע לצדיק ומבקש להמיתו", אין לך רשע בכל השטנים כלן כסמא"ל, ואין לך צדיק בכל הנביאים כמשה, שנאמר (דברים לד, י) "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה אשר ידעו ה' פנים אל פנים", משל למה הדבר דומה לאדם שנזדמן לסעודת חתן וכלה, והיה אותו האיש מצפה ואומר מתי יגיע שמחתם ואשמחה בה, כך היה סמא"ל הרשע מצפה נשמתו של משה ואומר מתי יהיה מיכאל בוכה ואני ממלא פי שחוק, עד שאמר לו מיכאל מה רשע אני בוכה ואתה משחק (מיכה ז, ח) "אל תשמחי איבתי לי כי נפלתי קמתי כי אשב בחשך ה' אור לי", כי נפלתי מפטירתו של משה קמתי מפרנסתו של יהושע בשעה שהפיל ל"א מלכים. "כי אשב בחשך" בחרבן בית ראשון ואחרון, "ה' אור לי" לימות המשיח.

המשך תפילת משה

עד כאן עלתה למשה שעה אחת, באותה שעה אמר משה לפני הקדוש ברוך

רדו בבהלה ונעלו כל שערי רקיע ורקיע, שנבר קול התפלה כלפי מעלה ובקשו לעלות הרקיע מפני קול תפלתו של משה, שהיתה תפלתו דומה לחרב שהוא קורע וחותר ואינו מעכב, שהיתה תפלתו מעין שם המפרש שלמד מן זוגא"ל רב סופר של בני מרום, על אותה שעה הוא אומר (יחזקאל ג, יב) "ואשמע אחרי קול רעש גדול ברוך כבוד ה' ממקומו". ואין רעש אלא זיע, ואין גדול אלא משה, שנאמר (שמות יא, ג) "גם האיש משה גדול מאד בארץ מצרים בעיני עבדי פרעה ובעיני העם", מהו ברוך כבוד ה' ממקומו, בשעה שראו גלגלי מרכבה ושרפי להבה שאמר הקדוש ברוך הוא לא תקבלו תפלתו של משה, ולא נשא לו פנים ולא נתן לו חיים, ולא הכניסו לארץ ישראל, אמרו ברוך כבוד ה' ממקומו, שאין לפניו משוא פנים לא לקמן ולא לגדול.

תקט"ו תפילות

ומנין שהתפלל משה באותו הפרק חמש מאות וחמשה עשר פעמים, שנאמר (דברים ג, כג) "ואתחנן אל ה' בעת ההוא לאמר", ואתחנן בגימטריא הכי הוי (515). באותה שעה אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא, רבנו של עולם, גלוי וידוע לפניך יגיעי וצערי שנצטערתי על ישראל עד שיהיו מאמינים לשמך, כמה צער נצטערתי עליהם במצות עד שקבעתי להן תורה ומצות, אמרתי כשראיתי בצרתן כך אראה בטובתן, ועכשו שהגיע טובתן של ישראל, אתה אומר לי לא תעבר את הירדן הזה, הרי אתה עושה תורתך פלסתר, דכתיב (דברים כד, טו)

פרשת

עולם, מי שהוא שקול כנגד ששים רבוא איך אני יכול לראות במותו, ומי שיש בו דברים אלו איך אני יכול לעשות לו קצף.

ואחר כך אמר לו למיכאל, צא והבא נשמתו של משה, אמר לפניו רבונו של עולם, אני הייתי לו רב והוא היה לי לתלמיד, ולא יכול אני לראות במותו.

ואחר כך אמר לסמא"ל הרשע, צא והבא נשמה של משה, מיד לבש כעס וחגר חרבו ונתעטף אכזריות והלך לקראתו של משה, כיון שראה אותו שהוא יושב וכותב שם המפרש, וזה מראהו דומה לשמש והוא דומה למלאך ה' צבאות, היה מתירא סמא"ל מן משה, אמר ודאי שאין המלאכים יכולין לטל נשמתו של משה, וטרם שהראה סמא"ל את עצמו למשה, היה משה יודע שבא סמא"ל, וכיון שראה סמא"ל את משה אחזתו רעדה וחיל כיולדה, ולא מצא פתחון פה לדבר עם משה, עד שאמר משה לסמא"ל (ישעיה מת, כב) "אין שלום אמר ה' לרשעים", מה תעשה בכאן, אמר לו לטל נשמתך באתי, אמר לו מי שגנך, אמר לו מי שברא את כל הבריות. אמר לו, אין אתה נוטל נשמתו. אמר לו כל באי העולם נשמתן מסורין לידי, אמר לו, יש בי כח מכל באי העולם. אמר לו, מה כחך, אמר לו אני בן עמרם שיצאתי ממעי אמי מהול, ולא נצרכת למהלני, ובו ביום שנולדתי מצאתי פתחון פה, והלכתי ברגלי, ודברתי עם אבי ואמי, ואפלו חלב לא ינקתי, וכשהייתי בן שלשה חדשים התנבאתי ואמרתי שעתיד אני לקבל תורה מתוך להבי אש. וכשהייתי מהלך

הוא, רבונו של עולם, אם אין אתה מכנים אותי לארץ ישראל, הניח אותי בעולם הזה ואחיה ולא אמות. אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה, אם לא אמינתך בעולם הזה היאך אחיך לעולם הבא, ולא עוד אלא שאתה עושה תורת פלסתר, שכתוב בתורתך על ירך (דברים לב, למ) "ואין מידי מציל".

אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא, רבונו של עולם, אם אין אתה מכנים אותי לארץ ישראל הניח אותי כחיות השדה שהן אוכלין עשבים ושותין מים והיין ורואין את העולם, כך תהא נפשי כאחת מהן. אמר לו (דברים ג, כו) "רב לך".

אמר לפניו רבונו של עולם ואם לאו, הניח אותי בעולם הזה כעוף הזה שהוא פורח בכל ארבע רוחות העולם ומלקט מזונו בכל יום, ולעת הערב חוזר לקנו, כך תהא נפשי כאחת מהן. אמר לו, רב לך, מהו רב לך, אמר לו רב לך אשר דברת.

כיון שראה משה שאין בריה יכולה להצילו מדרך המות, באותה שעה אמר (דברים לב, ד) "הצור תמים פעלו כי כל דרכיו משפט אל אמונה ואין עול צדיק וישר הוא". מה עשה משה נטל את המגלה וכתב עליה שם המפרש, וספר השיר עדין לא מלא לכתב עד שהגיע הרגע שבו ימות משה.

שליחת המלאכים

באותה שעה אמר הקדוש ברוך הוא לגבריאל, גבריאל, צא והבא נשמתו של משה, אמר לפניו רבונו של

הקב"ה בעצמו נטל נשמת משה

סוף רגע יצתה בת קול ואמרה, הגיע סוף מיתתך. אמר משה לפני הקדוש ברוך הוא, רבוננו של עולם זכר אותו היום שנגלית עלי בסנה ואמרת לי (שמות ג, י): לכה ואשלחך אל פרעה והוצא את עמי בני ישראל ממצרים, זכר אותו היום שהייתי עומד על הר סיני ארבעים יום וארבעים לילה, בבקשה ממך אל תמסרני ביד מלאך המות. יצתה בת קול ואמרה לו אל תתירא, אני בעצמי מטפל בך ובקבורתך.

באותה שעה עמד משה וקדש עצמו כשרפים וירד הקדוש ברוך הוא משמי שמים העליונים לטל נשמתו של משה, ושלושה מלאכי השרת עמו, מיכאל וגבריאל וזנוגאל, מיכאל הציע מטתו של משה, וגבריאל פרס בגד של בוץ מראשותיו, וזנוגאל מרגלותיו, מיכאל מצד אחד וגבריאל מצד אחד, אמר הקדוש ברוך הוא למשה, משה השקף עיניך זה על גב זה, והשקף עיניו זה על גב זה, אמר לו הנח ידך על החזה, והניח ידו על החזה, אמר לו הקף רגליך זה על גב זה, הקיף רגליו זה על גב זה.

באותה שעה קרא הקדוש ברוך הוא לנשמה מתוך גופו, אמר לה בתי מאה ועשרים שנה קצבתך היותך בגופו של משה, עכשו הגיע קצך לצאת, צאי אל תאחרי. אמרה לפניו רבוננו של עולם, יודעת אני שאתה אלה כל הרוחות וכל הנפשות, נפש החיים והמתים מסורין ביך, ואתה בראתני ואתה יצרתני ואתה נתתני בגופו של משה מאה ועשרים שנה,

בחוץ נכנסתי לפלטרין של מלך ונטלתי כתר מעל ראשו, וכשהייתי בן שמונים שנה עשיתי אותות ומופתים במצרים, והוצאתי ששים רבוא לעיני כל מצרים, וקרעתי את הים לשנים עשר קרעים, והפכתי מי מרה למתוק, ועליתי ודרכתי דרך בשמים, והייתי תופס במלחמתן של מלאכים, וקבלתי תורה של אש, ודרתי תחת כסא אש, וסכתי תחת עמוד אש, ודברתי עמו פנים בפנים, ונצחתי בפמליא של מעלה, וגליתי רזיהם לבני אדם, וקבלתי תורה מימינו של הקדוש ברוך הוא, ולמדתי אותה לישראל, ועשיתי מלחמה עם סיחון ועם עוג שני גבורי עובדי כוכבים שבשעת המבול לא הגיעו מים לקרסליהן מפני גבהן, והעמדתי חמה ולבנה ברום עולם, והכיתים במטה שבידי והרגתים.

מי יש בבאי עולם שיכול לעשות כן, לך רשע מכאן אין לך לומר כן, לך ברח מלפני, איני נותן נשמתו לך. מיד חזר סמא"ל והשיב דבר לפני הגבורה.

סילוק הס"מ

אמר לו הקדוש ברוך לסמא"ל, בוא והבא נשמתו של משה, מיד שלף חרבו מתערו ועמד על משה, מיד קצף עליו משה ונטל את המטה בידו שחקוק בו שם המפרש ופגע בו בסמא"ל בכל כחו, עד שנס מלפניו, ורץ אחריו בשם המפרש ונטל קרן הודו מבין עיניו ועור את עיניו, עד כאן עלתה למשה.

פרשת

"הושיעה ה' כי גמר חסיד כי פסו אמונים מבני אדם", ומלאכי השרת אומרים (דברים לג, כא) "צדקת ה' עשה", וישראל היו אומרים (דברים לג, כא) "ומשפטיו עם ישראל". אלו ואלו היו אומרים (ישעיה נז, ב) "יבוא שלום ינוחו על משכבותם הלך נכחו", (משלי י, ז) "זכר צדיק לברכה ונשמתו לחיי עולם הבא". אמן כן יהי רצון, (תהלים פט, נג) ברוך ה' לעולם ואמן.

עמל עצום בשבירת המידות

הובא בספר תפארת ישראל על המשניות¹⁹, מעשה מבחיל, וזה לשון קודשו (שם), שכשהוציא משה רבינו ע"ה את ישראל ממצרים, שמעו עמים ירגזון וגו', ויתמחו מאד על זה האיש משה, כי על ידו נעשו כל הנבירות והנפלאות האלו.

ולכן התעורר מלך ערביי אחד וישלח צייר מובחר לצייר תמונת המנהיג הגדול הזה ולהביאו אליו, וילך הצייר ויצייר תמונתו ויביאהו לפני המלך, וישלח שוב המלך ויביא ויאסף יחדיו כל חכמי חרשים אשר לו, וישאל להם לפשוט על פי פרצוף פניו של משה כפי המצויר, לדעת תכונת טבעו ומדותיו, ובמה כחו גדול, וישיבו כל החכמים יחדו אל המלך ויאמרו, אם נשפט על פי ציור קלסתר פניו של האיש הזה המפורסם לגדול, נאמר לאדונינו כי

ועכשו יש גוף טהור בעולם יותר מגופו של משה, שלא נראה בו רוח סרוחה מעולם, ולא רמה ותולעה, לכן אני אוהבת אותו ואיני רוצה לצאת ממנו.

אמר לה הקדוש ברוך הוא, נשמה, צאי אל תאחרי ואני מעלה אותך לשמי השמים העליונים, ואני מושיבך תחת כסא כבודי אצל כרובים ושרפים וגדודים. אמרה לפניו, רבוננו של עולם, מאצל שכינתך ממרום ירדו שני מלאכים עזה ועזאל וחמדו בנות ארצות והשחיתו דרכם על הארץ עד שתלית אותם בין הארץ לרקיע, אבל בן עמרם מיום שנגלית אליו בסנה לא בא לאשתו, שנאמר (במדבר יב, א) "ותדבר מרים ואהרן במשה על אדות האשה הכשית אשר לקח כי אשה כשית לקח", בבקשה ממך תניחני בגופו של משה.

באותה שעה נשקו הקדוש ברוך הוא ונטל נשמתו בנשיקת פה, והיה הקדוש ברוך הוא בוכה (תהלים צד, טז) "מי יקום לי עם מרעים"¹⁸ מי יתיצב לי עם פעלי און", ורוח הקדש אומר (דברים לד, י) "ולא קם נביא עוד בישראל כמשה". שמים בוכין ואומרים (מיכה ז, ב) "אבד חסיד מן הארץ". ארץ בוכה ואומרת (מיכה ז, ב) "וישר באדם און". וכשבקש יהושע רבו ולא מצאו היה בוכה ואומר (תהלים יב, ב)

מאד, להעלות בחינת החכמה תתאה מכל הרעים ורשעים שבעולם וכו'".

¹⁹ לגאון רבי ישראל ב"ר גדליה ליפשיץ (נולד בגרמניה בשנת תקמ"ב) ושימש משנת תקצ"ז כרבה של העיר דנציג שבצפון גרמניה. ומה שהבאנו הוא מחלק "יכין", על מסכת קידושין פ"ד משנה יד.

¹⁸ ראה לקוטי מוהר"ן (ח"ב תורה צא), היינו שהוא מעלה החכמה תתאה מכל הרעים שבעולם, ומקשרם להשם יתברך, ומעלה אותה לחכמה עלאה שזה בחינת לי, בחינת התקשרות חכמה תתאה עם חכמה עלאה כנ"ל. כי משה רבנו, עליו השלום, בודאי היה יכול זאת

תרומה

הוא רע מעללים, בגאות וחמדת הממון ובשרירות הלב, ובכל חסרונות שבעולם שיננו נפש אדם המעלה.

ויקצוף המלך מאד ויאמר, מה זה, הכי תתעללו בי, הלא בכל אלה שמעתי מכל עבר ופינה בהפך מזה האיש הגדול, ויחרדו האנשים מאד, וישיבו את המלך בשפל קול התחנה, ויתנצלו את עצמם הצייר והחכמים, כל א' בחסרון ידיעת חברו.

הצייר אמר, אני ציירתי כהוגן, והחכמים שגו בידיעתם. והחכמים גללו כל החסרון על הצייר שלא צייר תמונת משה כהוגן, והמלך אשר נכסף לדעת מי משניהן יצדק, נסע ברכבו ובפרשיו ויבוא אל תוך מחנה ישראל.

ובבואו וישא עיניו וירא את משה איש אלהים מרחוק וימהר ויקח את הציור מתוך חצנו, ויבט והנהו כתמונתו וכצלמו כאשר ציירו הצייר, קולע אל השערה ולא יחטא, ויפג לבו ויפלא ויתמה עד מאוד. וילך ויבוא בעצמו אל אהל איש האלהים ויכרע וישתחוה לאפיו, ויספר למשה כל הדברים האלה אשר נעשו, ויאמר עוד, בי אדוני איש האלהים, הנני קודם ראיתי פניך פני אלהים אמרתי אך אולי הצייר שגה במלאכתו, לבעבור חכמי מפורסמים לבקיאים מאד בחכמת [הפיזיאנאמיה]²⁰ ואין דוגמתם, אך עתה אחרי ראיתי כי תמונתך מכוונת אל הציור אשר הביא הצייר, לא נותר בי אשמה רק לומר כי

חכמי בגדו בי, וכי חכמי אליל הם וחכמת מה להם, והם אוכלי שולחני, ויתעוני מאז בהבליהם.

ויען משה איש אלהים ויאמר, לא כן, גם הצייר, גם חכמך, נפלאים הם בידיעתם וחכמתם, אולם דע לך, כי לולי הייתי בטבע באמת כפי ששמעת ממדותי, לא טוב אנוכי מבול עץ יבש, כי גם ממנו נמנעו ונחשכו כל חסרונות האדם, ואם כן, הכי בעבור זה אהיה יקר בעיני אלהים ואדם, אמנם כן ידידי, לא אבוש לומר לך, כי כל החסרונות אשר שפטו עלי חכמך, כולם קשורים בי בטבע, ואפשר עוד יותר מאשר שפטו חכמך, ואני בכח אמיץ הנה התחזקתי ורדיתי וכבשתי אותם, עד אשר קניתי לי הפוכם לטבע שני, ולכן ובעבור זה יקרתי והתכבדתי בשמים ממעל ובארץ מתחת. עד כאן מדברי התפארת ישראל (שם). ואנו בעונינו בספרנו "מערכות אך טוב" (כת"י) כתבנו בלשון זו, ולענ"ד כל הנ"ל מוסר ומשל, כי איך צייר את משה בתחילה בלא ידיעתו, והדבר לוקח זמן. ועוד, איך נכנס מלך ערבי בתוך מחנה ישראל [והתורה שותקת!?!] ועוד לא מסתבר שהעניו באדם יעיד על גדולתו [ותימה גדולה מן הכל, דכשנולד משה "וירא אותו כי טוב" שנתמלא כל הבית אורה, כידוע] ועוד כהנה תמיהות רבות. ומכל מקום המוסר העולה ודאי אמת הוא²¹.

²¹ ושוב מצאנו (כמו שהבאנו בס"ד ב'מערכות אך טוב') דברי השיטה מקובצת (מסכת נדרים לב:), בשם

²⁰ חכמת הפרצוף

פרשת

דכא ושפל רוח. וזה היה מדרגת משה רבנו ע"ה שזכה לקבל את התורה ונקראת על שמו כמאמר הכתוב זכרו תורת משה עבדי מפני שהיה בתכלית העונה כמאמר הכתוב והאיש משה ענו מאוד מכל האדם אשר על פני האדמה ומבואר באור החיים על מה שתיבת ענו חסר יוד מרמז לנו הכתוב שהיה מדרגת ענוה אצלו כל כך עד שהיה בדעתו שלא השיג למעלתה בשלמות והיה לו לב נשבר ונדכה מאוד עבור זה שלא היה לו ענוה בשלמות לפי ערכו²⁴.

בכל ת"ח מאיר ניצוץ נשמת משה

"משה שפיר קאמר" הכי אתמר בש"ס בכמה דוכתי, ופירש רבינו הארי"י וצ"ל דכל ת"ח מופלג בדורו יש בו ניצוץ משה רבינו ע"ה²⁵.

זכות אדון הנביאים תעמוד לנו ולזרענו עד ביאת גואל צדק בקרוב של ממש אכ"ר.

רבינו רבן של כל הנביאים... שכל הנביאים בחלום או במראה ומשה רבינו מתנבא והוא ער ועומד... כל הנביאים על ידי מלאך, לפיכך רואים מה שהם רואים במשל וחידה, משה רבינו לא על ידי מלאך שנאמר פה אל פה אדבר בו... כל הנביאים יראים ונבהלים ומתמאגגין ומשה רבינו אינו כן... כל הנביאים אין מתנבאים בכל עת שירצו משה רבינו אינו כן אלא כל זמן שיחפוץ רוח הקודש לובשתו ונבואה שורה עליו... ע"ש.

²⁴ 'בת עין' (פרשת בהעלותך).

²⁵ הגאון חיד"א ב'מדבר קדמות' (מערכת מ אות ז). ובספר 'דבש לפי' (מערכת ת אות ג) הוסיף בשם ספר חרדים, כי בכל בעל תשובה מתנוצץ בו ניצוץ משה רבינו ע"ה.

משבחיו...

"גדולת משה היה שהכל היה אצלו בחד דרגא, עיסוקו עם ישראל בהווית עולם הזה, ודיבוקו בשכינה כאשר כתבנו כמה פעמים מזה. וזה מדרגה היותר גדולה וטובה²²."

כתיב "רבות בנות עשו חיל ואת עלית על כלנה" (משלי לא) כנגד מי אמר שלמה המקרא הזה, לא אמרו אלא כנגד משה רבינו ששקל הקדוש ברוך הוא כל הצדיקים כנגדו והיה משה מכריע את כלם. מה עשה הקדוש ברוך הוא מרוב חבתו של משה הביא כל מעשה בראשית ונתנם בכף מאזנים ומשה בכף מאזנים השני והיה משה מכריע את כולם²³.

זכות ענוותו

"ידוע שעיקר בחינת השראת השכינה הוא על נשברי לב ונמוכי רוח כמאמר הכתוב קרוב ה' לנשברי לב ואת דכאי רוח יושיע וכתוב מרוב וקדוש אשכון ואת

הרא"ם ז"ל, מעשה בחכם אחד שלח דמות פרצופו לחכם אחר שהיה מכיר בדמות הפרצופין. נטמן מפני מביעותיה דהוא פרצוף לסוף שאל לו למה נטמן ממנו וענה אותו הפרצוף מאדם רע שאין [כ]דמותו חמדן ונואף וליסטים ואין להביט אליו. והמביאו נתיירא מלשוב אל אדניו עד ששלח אליו שלא יירא ממנו ושאל לו כל הענין. ואמר לו כל מה ששמע ולכן יראתי לשוב אליך. אמר בודאי אין חכם כמו אותו בעל הפרצוף שמן הכל אמר אמת שיצירי מגרה בי ומסית אותי לעשות כל זאת אבל החכמה שבי מונעת אותי מכל זה. ע"כ.

וראה עוד ב'אסף המזכיר' לגאון הנאמ"ך ס"ט (ערך אריסטו (ב)) שהביא ממדרש אליהו (הכהן) סיפור כהנ"ל גבי אריסטו. ועש"ב.

²² 'שיר מעון' (שמות פכ"ח פ"א)

²³ 'אוצר מדרשים' (אייזנשטיין). וראה לשון קודשו של הנשר הגדול (בהלכות יסודי התורה פ"ז ה"ו)...

פטירת הצדיקים לשבוע הבעל"ט

יום שבת - ד' אדר

רבי אברהם אלהדיף זצ"ל.
רבי לייב שרה'ס זצ"ל.
רבי אחאי בר רב הונא מראשי רבנן סבוראי זצ"ל.
רבי חיים יוסף גוטליב אב"ד סטראפקוב זצ"ל.
רבי יוסף בן רבי אהרן אביחצירא זצ"ל.

יום ראשון - ה' אדר

רבי חיים אבולעפיא זצ"ל.
רבי חיים אברהם בכר דוד, מח"ס 'נשמת חיים' זצ"ל.
רבי יוסף אבוביטש סבו של מח"ס 'נתיבי עמ' זצ"ל.
רבי משה יהושע לנדא מגדולי תלמידי החזו"א זצ"ל.
רבי מרדכי שלמה פרידמן האדמו"ר מבויאן זצ"ל.
רבי אברהם לנדא מטשכנוב, מח"ס 'זכותא דאברהם' זצ"ל.
רבי שושן כהן רב מושב איתן זצ"ל.
רבי יוסף בוכריס רב העיר זריס, מח"ס 'זכרון יוסף' זצ"ל.
רבי מרדכי לייב מן זצ"ל.
רבי רפאל אהרן יפה ר"מ חברון זצ"ל.
רבי שלום בן רבי אהרן אביחצירא זצ"ל.

יום שני - ו' אדר

רבי אברהם ענתבי סקא ראש רבני אר"צ בירושלים זצ"ל.
רבי ישעיה אזולאי סבו של הרב חיד"א זצ"ל.
רבי אברהם אלקלאי, מח"ס 'זכור לאברהם' זצ"ל.
רבי דניאל פורסטקי ראב"ד בפרשבורג, מח"ס 'מחנה דן' זצ"ל.

יום שלישי - ז' אדר

משה רבינו ע"ה
רבי יצחק אציק טאוב האדמו"ר מקאליב זצ"ל.
רבי ישראל יצחק הלוי רייזמן חבר הבד"צ זצ"ל.
רבי שלום שמעוני, מח"ס 'גנוזי שלום' זצ"ל.
רבי אלתר יחזקאל אליהו הורוביץ מדויקוב הי"ד זצ"ל.
רבי יעקב ישככר בער, האדמו"ר מנדבורנא זצ"ל.

יום רביעי - ח' אדר

רבי יוסף ידיר הלוי, מח"ס 'ימי יוסף' זצ"ל.
רבי אריה לייב ה'פני אריה' זצ"ל.
רבי אליהו הכהן בעל ה'שבט מוסר' זצ"ל.
רבי חזיר שלמה עטין זצ"ל.
רבי אליהו זלוטניק חבר הבד"צ זצ"ל.
רבי עובדיה הלוי, מח"ס 'חזון עובדיה' זצ"ל.
רבי מנחם מנדל ב"ר קלמן שרשבסקי מקוטובה זצ"ל.

יום חמישי - ט' אדר

רבי יצחק בן ואליד, מח"ס 'ויאמר יצחק' זצ"ל.
רבי אליעזר הלוי הורוביץ זצ"ל.
רבי יהודה ב"ר חיים יוסף נחמד רב בבטריה זצ"ל.
רבי שלמה זלמן ב"ר יצחק אחיו של ר' חיים מולוז'ין זצ"ל.
רבי חיים זייצק, מח"ס 'פניני המוסר' זצ"ל.
רבי יעקב דוויק הכהן מחו"ר 'פורת יוסף' זצ"ל.
רבי דוד גניש ממקובלי לוב זצ"ל.
רבי יוסף דובער יפה, אב"ד ת"א, מח"ס 'רמת שמואל' זצ"ל.

יום שישי - י' אדר

רבי יחיא אדהאן נכד רבי יעקב אביחצירא זצ"ל.
רבי דוד שמואל אלקלעי מחכמי בית אל בירושלים זצ"ל.
רבי אלכסנדר משה לפידות, מח"ס 'אבני זכרון' זצ"ל.
רבי אליהו רוט זקן חסידי זוויעל זצ"ל.
רבי דב (בערל) אייזנשטיין זצ"ל.

מי שברך אבותינו

הקדושים, וכל צדיקי
האמת משך כל הדורות,
הוא יברך וישלח שפע ברכה
הצלחה ושמחה עד בלי די,
ל"ב הנדיבים שנשלחו על
שכמם החזקת עלון קודש זה
למשך שנה שלימה

אלירן לוי בן יעל וב"ב
אליעזר מזרחי בן צביה וב"ב
יחיאל חג'בי בן שדרה וב"ב
דוד ליזמי בן יפה וב"ב
מאור יעקב יהודה בן אורלי וב"ב
אביתר אזולאי בן איריס וב"ב
אסף אילוז בן אריאלה וב"ב
אוראל בוזגלו בן סימה וב"ב
שמואל העברי בן שרה וב"ב
מאור כהן בן סולטנה קורין וב"ב
אביעד נבון בן דבורה עפרה וב"ב
עידן גידם בן ברכה וב"ב

הקב"ה יברך כל אחד ואחד מהם,
ובני ביתם בנחת דקדושה ונהורא
מעליא, בנים ובני בנים עוסקים
בתורה בשמחה ואהבה, הצלחה בכל
מכל כל ברוחניות ובגשמיות אמן כן
יהי רצון.

העלון מוקדש לאקמא שכינתא מעפרא
ולעילוי שכינת עוזנו
ולרפואת: ציפורה בת רחל נ"י, חנינה
בת רחל נ"י ואשר בן אסתר יצ"ו

לרפואת אליעזר בן ציפורה הי"ו.

כל צדיק וצדיק שאתה יודע היום שנפטר בו, תזכיר שמו אותו היום.
"פלגוני עליו השלום זכרונה לברכה"
(מרן ה'כז איש ח' בספרו כתר מלכות אות רה)

📞 לקבלת העלון בכל שבוע whatsapp שלח למספר 0529569828 וכתוב "צדף אותי"
לקבלת העלון. כמו"כ ניתן לקבל את העלון במייל – eliezergg626@gmail.com